

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Prus Alexandru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Prus Alexandru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a plângerii și încasarea prejudiciului moral, împotriva deciziei din 26 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău

c o n s t a t ă :

La data de 28 octombrie 2015, Prus Alexandru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a plângerii și încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 14 august 2014 s-a adresat Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău cu o plângere în baza art. 313 CPP, împotriva acțiunilor ilegale ale Procuraturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău, care i-a lezat drepturile sale prin neînregistrarea imediată a plângerii nominalizate în Registrul nr. 1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni.

Prin încheierea din 25 februarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă plîngerea lui Prus Alexandru.

Prin decizia din 28 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, recursul declarat de Prus Alexandru a fost admis, casată încheierea din 25 februarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și pronunțată o nouă hotărâre prin care Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău a fost obligată să înlăture încălcările admise ale drepturilor petiționarului.

Menționează reclamantul că, examinarea în fond a plângerii din 14.08.2014 depuse în baza art. 313 CPP împotriva acțiunilor ilegale ale Procuraturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău a început în luna decembrie 2014 și a fost finisată în februarie 2015, cu emiterea unei decizii ilegale. Instanța de judecată a încălcat termenii legali de examinare a cauzei, ignorând faptul înaintării de către reclamant la 14.08.2014 a plângerii în baza art. 313 CPP împotriva acțiunilor ilegale ale Procuraturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău, care prevede că plîngerea urma a fi examinată în decurs de 10 zile.

Relatează reclamantul că examinarea plângerii nu a început în termenul stabilit de lege și drepturile sale ca participant al procesului au fost încălcate sistematic în mod discriminator după criteriile ce țin de limbă, etnie, cît și după concepțiile sale referitor la faptul că procuratura trebuie să-și îndeplinească funcțiile sale în modul corespunzător, fără a cauza reclamantului ca cetățean al RM, careva prejudiciu și fără a tinde să obțină careva beneficiu în urma refuzului de a înregistra plîngerea reclamantului din 14.08.2014 în modul corespunzător.

Susține că, examinarea plîngerii din 14.08.2014 împotriva procuraturii, instanța a tergiversat-o timp de 9 luni, cauzându-i suferințe morale, luînd în considerare senzația de înjosire și disconfortul cauzat în urma discriminării sale după limba vorbită - limba rusă, starea sa materială, fiind persoană nevoiașă și invalid. De asemenea, i-au fost cauzate mari suferințe morale, psihice și fizice, care au dus la înrăutățirea stării sale de sănătate, astfel că în perioada 05.12.2014-29.12.2015 s-a aflat în concediu medical și a fost internat în spital.

Consideră reclamantul că instanțele naționale au reținut cauza în examinare mai mult de 1 an, examinarea fiind tergiversată din vina instanței de fond, care a examinat plîngerea timp de 6 luni 11 zile, pe cînd aceasta urma a fi examinată în decurs de 10 zile lucrătoare. Acest termen nu poate fi redus sau prelungit de instanța de judecată, avînd un caracter absolut și imperativ și dacă este omis atunci duce la încălcarea dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil.

Solicită reclamantul constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a plângerii din 14.08.2014 depuse în baza art. 313 CPP împotriva acțiunilor ilegale ale Procuraturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău și încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei.

Prin hotărîrea din 03 februarie 2016 a judecătorei Buiucani mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 26 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Prus Alexandru și a fost menținută hotărîrea din 03 februarie 2016 a judecătorei Buiucani mun. Chișinău.

La data de 16 noiembrie 2016, Prus Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei din 26 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele dreptului material și procedural, a interpretat în mod eronat legea, fapt ce a dus la emiterea unei decizii ilegale și neîntemeiate.

De asemenea a mai solicitat recurentul repunerea în termen a recursului, indicînd că a primit decizia instanței de apel la data de 12.09.2016, dar a fost internat în spital și precum că a fost în imposibilitate de a depune cerere de recurs.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 431 alin. (2) CPC, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) și alin. (2) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

După cum rezultă din actele cauzei, recurentul, Prus Alexandru, la data de 01 august 2016, prin demers, a solicitat în formă scrisă eliberarea actelor judecătorești traduse în limba rusă. Totodată, instanța de apel a expediat în adresa recurentului, prin scrisoarea din 15 august 2016 (f.d. 216) copia deciziei din 26 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău. Recurentul a menționat în recurs că a recepționat traducerea în limba rusă a deciziei instanței de apel la data de 12 septembrie 2016.

Tot din materialele cauzei, rezultă că recurentul nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs la data de 16 noiembrie 2016, conform ștampilei aplicate (f.d. 1 vol. II).

Instanța de recurs reține că recurentul – Prus Alexandru, a declarat recurs după expirarea termenului de 2 luni, care în conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) CPC, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu dispozițiile art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Avînd în vedere că cererea de recurs a fost declarată abia la data de 16 noiembrie 2016 instanța de recurs consideră că recurentul urma să depună diligența necesară pentru ca în termenul legal de a contesta decizia instanței de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată cu certitudine că recurentul depunând cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel peste termenul legal, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza în acest mod principiul raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Completul invocă și hotărîrea CEDO din 03 aprilie 2008, în cauza *Ponomaryov vs. Ucraina*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Totodată, făcînd trimitere la jurisprudența CEDO, Completul mai precizează că recurenta urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza *Van Harn vs. Germania*, nr. 7557/06 din 11 septembrie 2007) și de a contesta în termenul legal decizia instanței de apel, fapt care a fost ignorat de către aceasta, prin urmare, generînd, omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că recurentul a depus cererea de recurs în afara termenului legal, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Prus Alexandru ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 434, art. 269-270 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Prus Alexandru împotriva deciziei din 26 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală